

LA NOVA MESTRA

Carme Cardona Bartual

Edicions del Bullent

Aquesta obra va guanyar el
Premi Soler i Estruch de Castelló
en el 66é Certamen Literari *Castellum Ripae*
Any 2022

Formaven el jurat Aïda Estrada, Lourdes Boïgues, Miquel Puig,
Mònica Richart i Núria Sendra

Premi patrocinat per

1a edició: febrer de 2023

Coberta d'Elga Fernández
© 2023 Carme Cardona

© 2023 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net • www.bullent.net

Disseny de la col·lecció: Miquel Mollà
Assessorament lingüístic: Àlvar Vanyó, Maria Guasp
Impressió: Gràfiques Vimar

ISBN: 978-84-9904-268-8
Dipòsit legal: V-306-2023

Ben poca cosa tens:
la taula i uns quants llibres,
l'enyor d'ella, que és lluny
i tampoc no l'oblides,
i aquest silenci, dens
de paraules no dites.

Ben poca cosa tens, MIQUEL MARTÍ I POL

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, comprenent-hi la reprografia i el tractament informàtic, o la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec sense l'autorització escrita de l'editor resten rigorosament prohibides i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

I

El carro trontollava pel camí. Alguns solcs gravats a terra per anteriors carros eren tan profunds, que vaig témer que ens quedàrem encallats enmig del no-res. Una de les rodes va quedar momentàniament travada en una pedra. Amb una espenta del cavall de càrrega va eixir amb un colp sec, provocant una bandada d'esquerra a dreta. Em vaig subjectar fortament als varals del lateral del vehicle.

–No us preocupeu, senyoreta, Paquito està acostumat a aquests camins –em va dir l'agricultor que s'havia oferit a portar-me fins a Fontfreda, un poble xicotet, perdut a les muntanyes, d'habitants dispersos entre cases de pedra i masies.

Vaig mirar l'ominós paisatge al meu voltant. La vegetació creixia seguint el càlcul perfecte i salvatge de la naturalesa. Ací i allà es deixava veure la mà de l'home, extensos camps llaurats, guanyats a la muntanya, amb vinyes, garroferes i oliveres.

Després d'un llarg viatge amb tren i dos autobusos, havia arribat a l'última parada, exigua i solitària, del poble més pròxim a Fontfreda. A partir d'allí, les carreteres, si així es podien anomenar, eren camins de terra que solcaven el paisatge i s'omplien de fang i herba amb les primeres pluges.

La meua maleta havia anat de banda a banda durant pràcticament tot el camí. La màquina d'escriure romania custodiada entre els meus braços. Si es trencava, em resultaria difícil trobar on reparar-la.

Em notava les mans entumides pel fred i em feien mal. No havia pensat a dur guants. Em vaig estirar la falda i la vaig enrotllar al voltant de les cames, en un intent de protegir-me de l'aire gelat. La humitat es colava pel bescoll i em feia tremolar. No esperava aquest clima a principi de setembre ni hi estava acostumada.

El carro va parar davant d'un edifici de planta baixa i una altura. Les parets eren de pedra de maçoneria i la porta, ampla i robusta. L'única diferència amb les altres cases del poble que havia vist fins al moment eren les lletres dibuixades amb traços gruixuts a sobre la porta: *Hostal*.

Paquito em va ajudar a baixar. Les seues mans dures i calloses de treballador del camp em van recordar les del meu pare.

–Senyoreta, ja hem arribat.

–Moltes gràcies per portar-me –vaig dir mentre em netejava la pols de la falda.

–A vosté li hauria sigut impossible arribar fins ací a peu. M'alegre de tindre ja la mestra del poble. Demà li enviaré els meus fills a l'escola.

«Mestra de poble», allò és el que era en aquell moment. Ara, en aquesta habitació llòbrega, perduda en els meus pensaments, ja no sé ni el que soc.

L'hostal era una casa modesta, neta i sòbria, que feia alhora de casino. El senyor Anselmo, l'amo, es va estranyar en veure una dona desconeguda travessar la porta. Després d'una breu explicació per part meua, l'home va assentir seriós.

–No tenim costum d'allotjar dones que no van acompanyades, però com vosté és la nova mestra, farem una excepció.

–Moltes gràcies. Serà per uns dies, fins que trobe on allotjar-me.

L'home, de posat tosc, igual que la casa, no va dir res. Va agafar una de les claus de ferro del caixetí i em va conduir fins a una habitació de parets emblanquinades i terra de fusta. Hi havia un llit de ferro amb un matalàs de palla, un armari lacònic i un moble sense espill amb un llavamans blanc de pisa. Al seu costat hi havia un pitxer amb aigua.

Vaig deixar la maleta i la màquina d'escriure damunt el llit. Amb sort no s'hauria fet malbé. Em vaig llavar la cara i les mans amb l'aigua freda del pitxer. Estava exhausta pel viatge i notava l'estómac buit. Ma mare m'havia preparat una carmanyola amb truita de faves i alls tendres, mitja viena de pa i un tros de formatge. L'estómac va protestar ansiós, però abans havia d'anar a l'escola. Amb la pinta i uns ganxets intentí posar els cabells al lloc. La humitat m'encrespava els cabells que tenia més curts i, rebels, no volien anar al lloc. Em vaig canviar la roba rebregada pel viatge. Hauria de buscar on estava el llavador, amb la poca roba que havia pogut carregar a la maleta no tindria per a molts dies.

Vaig allisar la falda amb mans tremoloses i doní una ullada a l'hora. El meu rellotge de polsera estava parat, havia oblidat donar-li corda. Vaig suposar que no faltaria molt per a les dotze. Unes campanes llunyanes ho confirmaren, m'havia de donar presa. Amb un mocador de tela em vaig netejar les sabates en va; en arribar a la porta de l'escola, ja les tenia de nou plenes de pols.

II

L'escola era un edifici de planta baixa, parets blanques, entrada ampla i finestres per les quals es colava l'aire fred de setembre. El senyor Matías Maldonado, regidor de l'ajuntament de Fontfreda, m'estava esperant. Alt i eixut, portava un vestit de llana de tall recte amb l'únic ornament d'un bigot quadrat que començava a canejar en les vores.

—Fontfreda és un poble tranquil, de gent treballadora. La duresa de la muntanya ha forjat un caràcter que, encara que sembla tosc, ha alçat aquest poble. Els vostres alumnes són fills de jornalers del camp i xicotets ramaders. Estan acostumats al treball dur, no espereu grans coses d'ells, no espereu que reciten Garcilaso de la Vega. Amb que sàpien una mica de lletres i números i, per descomptat, els valors de la nostra pàtria, podeu estar satisfeta.

Vaig assentir, intentant demostrar maduresa i aplom. Als meus vint-i-un anys era la primera vegada que faria classe en la meua vida.